

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Tillsyn enligt miljöbalken m.m. 2020

LÄNSSTYRELSENS RAPPORTSERIE

Rapport 2020:1

Titel: Tillsyn enligt miljöbalken m.m. 2020
Huvudförfattare: Lena Strömvall. Avdelningen för naturvård
Medförfattare: Ina Barkskog, Maria Widarsson, Carina Rosendal, Erika Andersson och
Charlotte Arketeg. Avdelningen för miljö
Cecilia Lagerfalk-Rooth. Avdelningen för samhällsbyggnad
Magdalena Bostedt. Avdelningen för landsbygdsutveckling
Länsstyrelsen i Västmanlands Län
Diarienummer 500-1258-2020

Förord

Denna tillsynsplan beskriver Länsstyrelsens hela tillsynsansvar enligt miljöbalken. Planen omfattar även tillsyn enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV), lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) samt terrängkörningslagen (1975:1313).

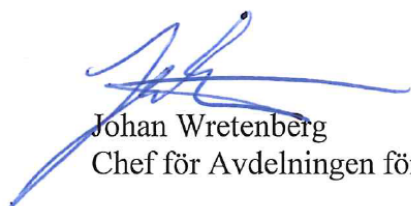
I miljötillsynsförordningen (2011:13) anges att en operativ tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår ska upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Länsstyrelsen i Västmanlands län har valt att låta tillsynsplanen omfatta även de lagstiftningar som har nära koppling till miljöbalken.

Tillsynen enligt miljöbalken m.m. bedrivs i huvudsak inom Länsstyrelsens Avdelning för miljö och Avdelning för naturvård. Viss tillsyn utförs även av Avdelningen för samhällsbyggnad, Avdelningen för samhällsutveckling samt Avdelningen för landsbygdsutveckling. Planen har arbetats fram av dessa avdelningar gemensamt.

Västerås den 9 mars 2020

Ulrica Gradin
Länsråd

Johan Wretenberg
Chef för Avdelningen för naturvård

Sara Paulsson
Chef för Avdelningen för miljö

Innehåll

1	Sammanfattning	5
2	Tillsynsuppdraget och förutsättningar	7
2.1	Tillsynsplanen	7
2.1.1	Planeringsprocessen	7
2.2	Styrande dokument.....	8
2.2.1	Lagar, förordningar och föreskrifter.....	8
2.2.2	Regleringsbrevet.....	8
2.2.3	Andra uppdrag.....	10
2.3	Operativ tillsyn	11
2.4	Resurser	12
2.5	Resultat och utfall av tillsynen föregående år	12
2.5.1	Händelsestyrd tillsyn.....	13
2.5.2	Egeninitierad tillsyn.....	13
2.5.3	Avvikelse från tillsynsplanen.....	14
2.6	Prioriteringsgrunder	16
2.6.1	Prioriteringar utifrån miljö kvalitetsmålen	16
2.6.2	Prioritering utifrån regleringsbrev och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram	17
3	Tillsynsområden, tillsynsobjekt och planerade insatser 2020	19
3.1	Tillsyn av kulturresevat enligt miljöbalken 7 kap 9 § (435).....	19
3.2	Tillsyn av åtgärder för att förhindra och begränsa allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) (458).....	20
3.3	Tillsyn av områdesskydd (515).....	20
3.4	Tillsyn av vattenskyddsområden (516).....	21
3.5	Tagande av jordbruksmark ur produktion (5234).....	21
3.6	Samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken (525)	22
3.7	Tillsyn och kontroll av dispenser och tillstånd avseende områdesskydd (526)	22
3.8	Tillsyn av skydd för djur- och växtarter (527).....	22
3.9	Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd (528).....	23
3.9.1	Vilthägn.....	23
3.9.2	Stängselgenombrott enligt 26 kap 11 § miljöbalken.....	23
3.9.3	Terrängkörning	24
3.9.4	Miljöhänsyn i jordbruket.....	24
3.10	Tillsyn av vattenverksamhet (535).....	24
3.11	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	25
3.12	Tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer (565)....	26
3.13	Tillsyn av avfall och producentansvar (566)	26
3.14	Tillsyn av övrigt miljö- och hälsoskydd (567)	27
3.15	Tillsyn över förorenings skador (575).....	27
3.16	Sammanfattning av den planerade tillsynen 2020	28
4	Uppföljning och utvärdering av tillsynsverksamheten	30
5	Bilagor.....	31
	Bilaga 1 Sevesoverksamheter i Västmanlands län	XXXII
	Bilaga 2 Områdesvis planering inom natur- och kulturmiljö.....	XXXIII
	Bilaga 3 Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom miljöfarlig verksamhet.....	XXXV
	Bilaga 4 Tillsynsprogram för industriutsläppsverksamheter.....	XXXVII
	Bilaga 5 Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom förorenings skadade områden.....	XXXIX
	Bilaga 6 Vattenskyddsområden inom Västmanlands län	XLI

1 Sammanfattning

Länsstyrelsen har för 2020 tagit fram en samlad plan för Länsstyrelsens tillsyn enligt miljöbalken. Planen omfattar även tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster, lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) och terrängkörningslagen. Planen beskriver vilken tillsyn som Länsstyrelsen planerar för 2020 och vilka resurser som avsätts för olika tillsynsområden.

Länsstyrelsens tillsyn utgår från olika prioriteringsgrunder såsom påverkan på miljö kvalitetsmålen, diverse uppdrag samt innehållet i regleringsbrev och länsstyrelseinstruktionen.

Inom naturvårdsområdet kommer Länsstyrelsens tillsyn bland annat att bestå av tillsynsbesök på ett stort antal av länets naturreservat, Natura 2000-områden, fågelskyddsområden samt länets enda biotopskyddsområde. Länsstyrelsen planerar även att genomföra uppföljande tillsyn av meddelade tillstånd och dispenser i de statligt skyddade områdena, samrådsyttranden och fridlysningsdispenser. Ett antal förebyggande informationsinsatser kommer att genomföras angående fridlysning och skyddade områden. Tillsynsbesök planeras även på två vilthägn.

Inom tillsynen av vattenverksamhet kommer händelsestyrd tillsyn att bedrivas i form av hantering av anmälningar om vattenverksamhet, inkomna klagomål om avvikelser m.m. Under året ska tillsyn av dammsäkerhet bedrivas på de fem kraftstationer som dammsäkerhetsklassats under 2016–2018. Under 2020 kommer tillsyn att bedrivas på kraftverk och dammar, både för de anläggningar som ingår i den nationella planen för omprövning av vattenkraften och för de som ligger utanför planen.

Länsstyrelsen fick från och med 2018 ökade resurser för att arbeta med skydd av dricksvatten. De riktade medlen innebär en tydlig prioritering av dessa frågor. Under 2020 kommer arbetet att fokusera mer på vattenuttag och vattenförsörjning än på tillsyn, med anledning av att det finns oklarheter kring hur arbetet med tillsynen ska bedrivas.

Länsstyrelsen har tillsyn över 38 miljöfarliga verksamheter. Tillsynen planeras utifrån respektive verksamhets gällande tillstånd, kännedom om kommande förändringar, bedömda miljöpåverkan och aktuell miljölagstiftning. Inom området prioriteras i första hand inkommande ärenden såsom tillstånds- och anmälningsärenden, granskning av miljörapporter och besiktningsrapporter samt övrig händelsestyrd tillsyn. För IED-verksamheter och avfallsverksamheter har tillsynsprogram tagits fram. Som en del i den egeninitierade tillsynen planerar Länsstyrelsen att genomföra tillsynsbesök med fokus på energifrågor. Vid tillsynen på avloppsreningsverken kommer fokus även att vara klimatanpassning.

Inom området lagen om allmänna vattentjänster (LAV) har Länsstyrelsen tagit fram en prioritering av områden där det är mesta angeläget att bedriva LAV-tillsyn. Prioriteringen har sammanställts i rapporten *Var ska vi börja? Prioritering av bebyggelse utifrån LAV och skyddsvärda vattenförekomster* (Rapport 2018:04).

Rapporten har presenterats för kommunerna. Under året kommer Länsstyrelsen att efter förfrågan ge kommunerna stöd i arbetet med VA-planeringen.

Länsstyrelsen kommer att fortsätta det långsiktiga arbetet med att utreda och åtgärda länets mest förorenade områden. Länsstyrelsen arbetar främst med de objekt som misstänks innebära stor eller mycket stor risk för människors hälsa och miljön, vilket innebär att arbetet i första hand inriktas på objekt som har riskklass 1 och 2.

Tillsynen inom Sevesoområdet redovisas i ”Tillsynsplanen för Seveso 2020”.

2 Tillsynsuppdraget och förutsättningar

Länsstyrelsens verksamhet med tillsyn och uppföljning utförs för att kontrollera att miljölagstiftningen följs. Miljöbalkens mål och syften; generations- och miljökvalitetsmålen samt en hållbar utveckling kan då uppnås.

Myndighetens instrument i tillsynsverksamheten är inspektioner, granskning av rapporter och tillsyn över verksamheters egenkontroll. Därigenom kan tillsynsmyndigheten fortlöpande ha aktuell kunskap om olika verksamheter eller exempelvis skyddade naturområden och deras status. Tillsynen omfattar även rådgivning och informationsspridning för att förverkliga uppställda mål och tillgodose balkens ändamål.

2.1 Tillsynsplanen

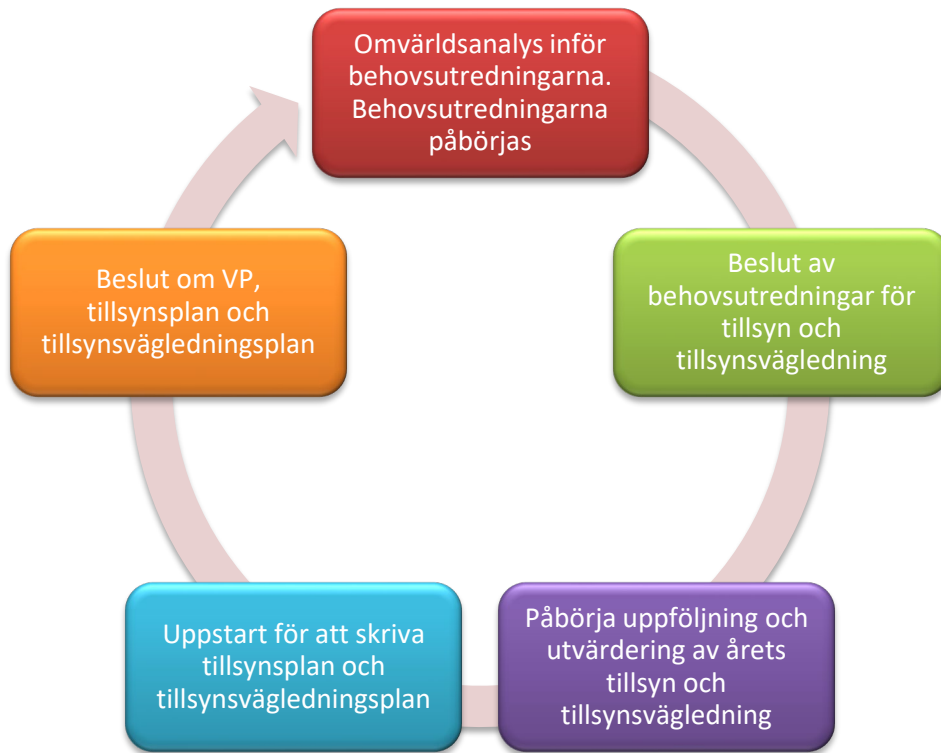
Enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) ska en operativ tillsynsmyndighet upprätta en samlad tillsynsplan varje verksamhetsår. Denna ska omfatta myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på en behovsutredning och ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn. Länsstyrelsen ska i den samlade tillsynsplanen beskriva hur myndigheten har avvägt fördelningen av resurser inom och mellan olika ansvarsområden enligt miljöbalken och hur resurserna har anpassats efter det tillsynsbehov som finns. Myndigheten ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor.

Av tillsynsplanen ska framgå om myndigheter har kommit överens om fördelning av ett delat operativt tillsynsansvar för ett tillsynsobjekt. Tillsynsmyndigheterna ska samordna tillsynen om det är ändamålsenligt och möjligt. Tillsynsmyndigheten ska årligen följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten.

För att förebygga brott mot miljöbalken och för att effektivt hantera sådana brott, ska länsstyrelsen verka för samarbete mellan polismyndigheter, åklagarmyndigheter och andra myndigheter som svarar för tillsyn enligt miljöbalken.

2.1.1 Planeringsprocessen

Framtagandet av behovsutredning, tillsynsplan och uppföljning av tillsynsplanen samordnas mellan de avdelningar på Länsstyrelsen som ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken. Processen genomförs enligt figuren nedan.

2.2 Styrande dokument

Som övergripande och styrande dokument finns de nationella och regionala miljökvalitetsmålen. Kopplingen mellan tillsynen och miljökvalitetsmålen preciseras i såväl lagar som förordningar och i regleringsbrev. Tillsynsplanen i Västmanlands län baseras på styrande dokument enligt nedan.

2.2.1 Lagar, förordningar och föreskrifter

Tillsyn är både en administrativ och en operativ metod för att säkerställa att beslut genomförs på det sätt som beslutsfattaren har avsett. Tillsynen ska bidra till att lagar, förordningar och föreskrifter tolkas på ett likartat sätt oberoende av var i landet en verksamhet eller åtgärd äger rum.

Tillsynsmyndigheters ansvar enligt miljöbalken regleras i 26 kapitlet miljöbalken och i förordningar och föreskrifter meddelande med stöd av miljöbalken.

2.2.2 Regleringsbrevet

Regleringsbrevet innehåller regeringens mål- och resultatkrav på myndigheterna och deras finansiella förutsättningar. Med utgångspunkt från Länsstyrelsens uppdrag i regleringsbrevet har övergripande prioriteringar gjorts. Aktiviteter och mål har formulerats per sakområde. Dessa mål redovisas under respektive sakområde i avsnitt 3.

De uppdrag som anges i 2020 års regleringsbrev sammanfattas i punkterna nedan.

Miljöanpassning av vattenkraft

1 A 7. Länsstyrelserna ska verka för att den nationella planen för vattenkraften genomförs i sin helhet när den har antagits. Länsstyrelserna ska redovisa hur de arbetar med att genomföra den nationella planen för omprövning av vattenkraft som ska finnas enligt 11 kap. 28 § miljöbalken, samt vilka undantag som beslutats och vilka vatten som förklarats som kraftigt modifierade för de vattenförekomster där det finns verksamheter som omfattas av den nationella planen.

Vattenskydd

3 A 3. Länsstyrelserna ska redovisa resultaten och effekterna av sitt arbete med att skydda dricksvatten, inklusive skydd av vatten som utnyttjas eller som kan komma att utnyttjas som vattentäkt enligt 7 kap. 21 och 22 §§ miljöbalken. Av redovisningen ska även framgå vilka resultat och effekter som förstärkningen av länsstyrelsernas anslag för detta ändamål har lett till. Länsstyrelsen i Kalmar län ska samlat redovisa uppdraget till regeringen (Miljödepartementet) senast den 1 mars 2021.

Strandskydd

3 A 9. Länsstyrelserna ska registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsernas samtliga beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet samt tillsynsbeslut i strandskyddsärenden. Uppgifterna ska sammanställas i statistik som bl.a. visar hur många beslut som har fattats under året, fördelat på kommuner, samt skälen för och ändamålen med varje beslut. Länsstyrelsen ska även registrera uppgifter om sådana kommunala beslut som en länsstyrelse har beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken eller som har överklagats. Uppdraget ska redovisas till Naturvårdsverket, med kopia till regeringen (Miljödepartementet), senast den 15 februari 2021. Redovisningen ska utformas efter hörande av Naturvårdsverket.

Miljötillsyn

3 D 6. Länsstyrelserna ska redovisa hur tillsynen enligt miljöbalken har utvecklats sedan föregående år, avseende andelen egeninitierad tillsyn och fördelningen mellan olika områden, samt vilka tillsynsvägledande insatser som har genomförts och hur samverkan har bedrivits.

Redovisningen ska utformas enhetligt och efter hörande av Naturvårdsverket. Redovisningen ska omfatta hur medlen har använts, vilka resultat som länsstyrelsernas arbete har lett till och en analys av detta. Uppdraget ska redovisas till Naturvårdsverket med kopia till regeringen (Miljödepartementet) senast den 15 februari 2021.

Strategiskt VA-arbete

3 D 7. Länsstyrelserna ska stödja kommunerna i arbetet med att utveckla vatten- och avloppsplaner. Länsstyrelserna ska redovisa genomförda insatser för att stödja kommunernas arbete med att utveckla strategiska vatten- och avloppsplaner och genomförd tillsyn enligt 51 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Länsstyrelserna ska redovisa uppdraget till Havs- och vattenmyndigheten med kopia till regeringen (Miljödepartementet) senast den 15 februari 2021.

2.2.3 Andra uppdrag

Inom vissa arbetsområden kommer också uppdrag från centrala verk, Vattenmyndigheten och andra instanser.

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för 2016–2021 beslutades den 16 december 2016.

Åtgärd 1

Länsstyrelserna ska utöka och prioritera sin tillsyn av miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter enligt 9 och 11 kap. miljöbalken, så att tillsynen med beaktande av ett avrinningsområdesperspektiv inriktas på verksamheter som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten inte följs, eller riskerar att inte följas. Åtgärden ska medföra att det för sådana verksamheter ställs krav på genomförande av åtgärder som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Åtgärden ska genomföras med stöd av de åtgärdsplaner som ska utarbetas enligt Länsstyrelsernas åtgärd 5.

Åtgärden ska när så är motiverat genomföras i samverkan med Trafikverket, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kammarkollegiet och berörda kommuner.

Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Åtgärd 2

Länsstyrelserna ska bedriva tillsyn i syfte att identifiera de behov och möjligheter som finns att ställa krav på miljöhänsyn vid samtliga vattenkraftverk och dammar, på ett sådant sätt att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska genomföras så att det årligen, från och med år 2017, utövas tillsyn vid minst en femtedel av berörda vattenkraftverk och dammar i respektive län.

Åtgärd 3

Länsstyrelserna ska via sin tillsyn eller genom vägledning till kommunerna säkerställa att verksamhetsutövare som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som påverkar vattenmiljön genomför egenkontroll och har de kontrollprogram som behövs för att möjliggöra en bedömning av verksamheternas eller åtgärdernas inverkan på den ekologiska, kemiska och kvantitativa statusen och den ekologiska potentialen i vattenförekomster.

Åtgärden ska genomföras så att den bidrar till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Åtgärd 4

Länsstyrelserna ska prioritera arbetet med långsiktigt skydd av dricksvattentäkter. Länsstyrelserna behöver särskilt:

- a) förstärka arbetet med inrättande av vattenskyddsområden och förkorta handläggningstiderna vid inrättande av vattenskyddsområden,
- b) genomföra systematisk och regelbunden tillsyn av vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter,
- c) inom sin tillsynsvägledning till kommunerna ge råd och stöd i arbetet med att inrätta och bedriva tillsyn i vattenskyddsområden,
- d) utarbeta regionala vattenförsörjningsplaner i samverkan med kommunerna,
- e) genom tillsyn kontrollera att tillståndspliktiga vattenuttag i grund- och ytvatten har tillstånd, särskilt i områden med dricksvattenförekomster.

Åtgärderna enligt punkterna c), d) och e) ska vara genomförda senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Åtgärd 10

Länsstyrelserna ska i sitt arbete med bidragsansökningar och tillsyn av förorenade områden fortsätta prioritera områden med påverkan på vattenförekomster där det behövs förebyggande eller förbättrande åtgärder för att se till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Åtgärden ska genomföras i samverkan med Naturvårdsverket, Statens geotekniska institut, Sveriges geologiska undersökning och kommunerna.

Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Åtgärd 12

Länsstyrelserna ska, inom ramen för sitt tillsynsuppdrag, kontrollera och följa upp att Trafikverket vidtar de åtgärder i det allmänna väg- och järnvägsnätet som behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska påbörjas senast i juni 2018 och ska sedan genomföras återkommande minst en gång per år.

2.3 Operativ tillsyn

Med operativ tillsyn menas, enligt 3 § miljötillsynsförordningen, sådan tillsyn som utövas direkt gentemot den som bedriver/har bedrivit en verksamhet eller vidtar/har vidtagit en åtgärd som omfattas av miljöbalkens bestämmelser.

Åtgärder inom den operativa tillsynen kan påkallas av händelser utifrån (händelsestyrd tillsyn) eller genom planerade (egeninitierade) tillsynsinsatser. Tillsynsaktiviteterna kan vara kontrollerande och granskande och/eller förebyggande och främjande.

Åtgärder inom den operativa tillsynen kan genomföras i olika syften, t.ex. för att:

- Kontrollera efterlevnaden av regelverk, förordningar och föreskrifter i lagstiftning så som miljöbalken och dess förordningar m.m.
- Vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse genom föreläggande samt ombesörja åtalsanmälan och påförande av miljöstraffavgift.
- Hantera anmälningsärenden inom tillsynsobjekt, både pågående och planerade samt besluta om godkännande, försiktighetsåtgärder eller förbud.
- Hantera anmälningsärenden inom anmälningspliktiga verksamheter och lämna yttrande alternativt besluta om försiktighetsåtgärder eller förbud av verksamhet.
- Kontrollera efterlevnaden av rapporteringsskyldigheter.
- Kontrollera efterlevnaden av meddelade domar, tillstånd och dispenser samt villkoren i dessa.
- Bedöma om tillstånd, domar och villkor är av tillräcklig omfattning samt initiera omprövning, alternativt att villkor ändras eller upphävs, inom verksamheter med tillstånd eller dom enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken om villkoren inte bedöms vara tillräckliga.
- Ge råd och informera verksamhetsutövare och i vissa fall allmänheten om gällande regelverk och tillgänglig kunskap.

2.4 Resurser

Resurser för Länsstyrelsens tillsynsarbete fördelas främst från förvaltningsanslaget. Resurserna fördelas på de avdelningar som bedriver tillsyn enligt miljöbalken. Prioritering mellan olika tillsynsinsatser inom respektive sakområde utförs inom respektive avdelning. Resurser tillförs även via sakanslag från Naturvårdsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Havs- och vattenmyndigheten. De åtgärder som får bekostas av sakanslag regleras i Naturvårdsverkets tilldelningsbeslut.

Som underlag för tillsynsplanen har Länsstyrelsen tagit fram en behovsutredning enligt den nationella modell som tagits fram av Miljösamverkan Sverige. Länsstyrelsens *Behovsutredning av tillsyn enligt miljöbalken (1998:808) 2020–2022* (dnr 500-6489-2019) beslutades den 9 december 2019. Behovsutredningen delas in i återkommande tillsyn, avgränsade insatser och inkommande ärenden jämfört med tidigare händelsestyrd respektive planerad tillsyn. Tidsbehovet i utredningen baseras på schabloniserade tidsbedömningar. Detta ger sammantaget att det inte är möjligt att göra direkta jämförelser med tidigare behovsutredningar. Tillsynsplanen har anpassats så att den har samma struktur och indelning som behovsutredningen. Det bedömda behovet av resurser, per sakområde, framgår av tabell 2.

2.5 Resultat och utfall av tillsynen föregående år

Under 2019 har tillsyn enligt miljöbalken m.m. bedrivits genom olika förebyggande och kontrollerande tillsynsinsatser. Tillsynen har i vissa delar avvikit från planen i antal nedlagda dagar eller med uteblivna eller nedprioriterade tillsynsaktiviteter.

2.5.1 Händelsestyrd tillsyn

Den händelsestyrda tillsynen har bland annat bestått av följande tillsynsinsatser.

- Handläggning av anmälningar om nya Sevesoverksamheter, säkerhetsrapporter, interna planer för räddningsinsatser och handlingsprogram.
- Förebyggande informationsinsatser rörande olika former av områdesskydd och artskydd.
- Hantering av inkomna anmälningar om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och anmälningar om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken.
- Hantering av upptäckta överträdelser i skyddade områden samt inom artskydd. Vid misstanke om brott har händelsen anmälts till åklagare.
- Handläggning av anmälda driftstörningar och klagomål rörande vattenverksamheter.
- Handläggning av anmälningar om förändrad verksamhet och anmälningar om driftstörningar vid miljöfarliga verksamheter.
- Granskning av årliga miljörapporter, besiktningrapporter och olika typer av analysrapporter som lämnats in av miljöfarliga verksamheter.
- Granskning av rapporter för emissionsmätningar och kalibrering/årlig kontroll av automatiska mätsystem vid förbränningsanläggningar.
- Exempel på frågor inom den händelsestyrda tillsynen vid miljöfarliga verksamheter har varit handläggning av ärenden rörande ny deponicell för farligt avfall, godkännande av sluttäckning av deponi och klagomål om buller.
- Handläggning av anmälningar om åtgärder av föroreningsskador vid pågående miljöfarliga verksamheter.

2.5.2 Egeninitierad tillsyn

Genom den egeninitierade tillsynen har Länsstyrelsen bland annat genomfört följande.

- Genomfört tillsynsbesök på Sevesoverksamheter enligt ”Tillsynsplan för Seveso 2019”.
- Genomfört en samrådsträff med representanter från ridsportutövarna inom Strömsholms naturreservat.
- Genomfört fältbesök i flera av länets skyddade områden såsom naturreservat, Natura 2000-områden, naturminnen, biotopskyddsområden samt kulturreseptet.
- Genomfört olika informationsinsatser i natur- och kulturreseptaten i samband med guidningar och invigningar.
- Hantering av årliga verksamhetsrapporter som lämnats in av verksamhetsutövare med tillstånd för handel, preparering och förevisning av hotade arter.

- Genomfört en gemensam tillsynskampanj inom strandskydd, tillsammans med två av länets kommuner.
- En särskild insats har gjorts för att följa upp Länsstyrelsens beslut om dispens/tillstånd inom naturvårdsområdet.
- Genomfört tillsyn på ett vilthägn.
- Hanterat anmälningar till den nationella prövningsplanen.
- Bedrivit tillsyn på dammar som faller utanför den nationella prövningsplanen, framför allt i syfte att utreda dammägarskap och tillståndssituation.
- Bedrivit tillsyn på tillståndsgivna trummor.
- Arbete med egeninitierad tillsyn i samverkan med länets kommunala miljötillsynsmyndigheter har startat. En plan för en informationsinsats till de som bor och verkar inom vattenskyddsområde har gjorts. Denna insats planeras att genomföras i samverkan med kommunal VA-huvudman.
- Tillsyn av vattenuttag. Tillsynen har utförts genom deltagande i ett pilotprojekt som SMHI har drivit. Inom projektet inventerades vattenuttag i den södra delen av Kolbäcksåns avrinningsområde.
- Genomfört tillsynsbesök vid miljöfarliga verksamheter enligt plan.
- Bedrivit tillsyn på miljöfarliga verksamheter enligt objektspecifik planering så som
 - uppföljning av egenkontroll,
 - uppföljning av vidtagna åtgärder, och
 - tillsyn på avloppsreningsverken med fokus på rutiner inom egenkontrollen avseende riskbedömning samt drift- och underhåll vid driftstörningar.
- Exempel på en betydande tillsynsfråga vid miljöfarliga verksamheter inom den egeninitierade tillsynen har varit bedömningar av om anläggningar omfattas av industriutsläppsdirektivet och i sådana fall klargöra huvudsaklig IUV-verksamhet.
- Deltagit aktivt vid framtagandet av VA-planer i tre kommuner samt informerat kommunerna om möjligheten att få Länsstyrelsens stöd i arbetet med VA-planering.
- Genomfört tillsyn över förorenings-skadade områden enligt plan genom att
 - ta fram ansvarsutredningar för fem förorenings-skadade områden vid nedlagda miljöfarliga verksamheter inför utrednings- eller åtgärdsfas, och
 - arbeta aktivt med 14 förorenings-skadade objekt i riskklass 1 och 2 i utrednings- eller åtgärdsfas.

2.5.3 Avvikelse från tillsynsplanen

Avvikelse från tillsynsplanen tillsammans med bedömda och faktiska konsekvenser listas här nedan. I de fall utfallet i nedlagd tid avviker väsentligt från planerad tidsåtgång, kommenteras även det.

- Den nedlagda tiden för tillsyn av vattenverksamhet (VÄS 535) har uppgått till 332 dagar mot planerade 402 dagar. Det är framför allt den egeninitierade tillsynen gällande kraftverk och dammar som inte genomförts i den utsträckning som planerats. Anledningen till det är att det finns många oklarheter kring hur den tillsynen bäst kan bedrivas, både när det gäller inriktning och vilka krav som kan ställas utifrån den nya lagstiftningen. Under 2019 har flera av de inkommande tillsynsärendena varit komplicerade, varför utfallet för inkommande ärenden är högre än planerat.
- Nedlagd tid för egeninitierad tillsyn av vattenskyddsområden (VÄS 516) är betydligt mindre jämfört med planen för 2019. Anledningen är att det finns oklarheter i hur arbetet med tillsynen ska bedrivas. Arbetet bör bedrivas i samverkan med de kommunala miljötillsynsmyndigheterna. En lämplig metod för detta arbete saknas i dagsläget och Länsstyrelsen önskar tillsynsvägledning inom arbetsområdet. Arbetet har istället fokuserats på att arbeta med tillsyn av vattenuttag eftersom vi ser detta som en del av vattenskyddet, trots att det inte räknas in under detta arbetsområde.
- Den planerade satsningen på att följa upp beslut inom naturvårdsområdet (VÄS 525, 526 och 527) har inte genomförts i den omfattning som planerats. Detta på grund av att personalbrist uppstod under året.
- Planerade informations- och samverkansinsatser inom artskyddsområdet (VÄS 527) har under 2019 bortprioriterats helt. Detta på grund av att personalbrist uppstod under året.
- En del informationssatsningar inom kulturresevatet (VÄS 435) har inte genomförts. Följden av detta blir att kunskapsnivån om skydden blir låg med en ökad risk för skada på de skyddade värdena.

I tabell 1 redovisas vilka resurser som Länsstyrelsen i 2019 års tillsynsplan planerade att använda för tillsyn under året samt utfallet för respektive sakområde.

Tabell 1. Tillsynsbehov, planerad tid för tillsyn samt utfall för 2019

Sakområde	4355	458	515	516	5232	525	526	527	528	535	555	565	566	567	575
Behov 2019 (dagar) enligt behovsutredning	11	118	103	42	6	136	27	47	16	536	449	2	18	53	246
Plan 2019 (dagar)	11	107	56	124	6	155	9	36	12	402	384	0	13	10	225
Återkommande tillsyn	2	107	14	0	0	0	0	1	2	25	384	0	0	0	215
Avgränsade insatser	8	0	7	120	0	4	9	22	5	207	0	0	0	4	10
Inkommande ärenden	1	0	35	4	6	151	0	13	5	170	0	0	13	6	0
Utfall 2019 (dagar)	6	77	44	38	2	127	5	15	4	332	383	2	13	8	224
Återkommande tillsyn	0	77	13	0	0	0	0	0	1	6	383	2	0	0	223
Avgränsade insatser	5		2	34	0	4	5	9	0	96	0	0	0	6	1
Inkommande ärenden	1		30	4	2	123	0	6	3	230	0	0	13	2	0
Differens (dagar) mellan planerad tillsyn 2019 och utfall 2019	-5	-30	-12	-86	-4	-28	-4	-21	-8	-70	-1	2	0	-2	-1

2.6 Prioriteringsgrunder

Länsstyrelsens tillsynsverksamhet ska bidra till att miljö kvalitetsmålen uppnås, uppkomsten av miljöskador motverkas och att de krav som ställs i lagstiftningarna efterlevs. Detta ska uppnås genom effektiv, likvärdig och rättssäker tillsyn och ärendehandläggning.

Den avgörande begränsningen för vilken tillsyn som kan genomföras är tillgängliga resurser. Prioriteringen av vilken tillsyn som ska genomföras görs bl.a. utifrån miljö kvalitetsmålen, krav i regleringsbrev, Vattenmyndighetens uppdrag, naturvårdsverkets uppdrag, behovsutredningar för 2020 samt utfallet av föregående års tillsyn. Prioriteringar av tillsynen görs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering. De egeninitierade insatser som prioriteras utgörs av ett antal aktiviteter vilka framgår under respektive tillsynsområde.

En oförändrad resursnivå för tillsyn inom alla verksamhetsområden riskerar att leda till svårigheter att säkerställa att verksamhetsutövarna arbetar för att uppnå miljöbalkens syfte samt generations- och miljömålen.

2.6.1 Prioriteringar utifrån miljö kvalitetsmålen

Miljö kvalitetsmålen ska styra tillsynen enligt miljöbalken och det övergripande generationsmålet ska vara vägledande. Miljöbalkens mål är att främja en hållbar

utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer garanteras en hälsosam och god miljö.

Tillsynen inom verksamhetsområdena miljöfarliga verksamheter, kemiska produkter och biotekniska organismer samt avfall och producentansvar syftar till att bidra till att miljö kvalitetsmålen ”God bebyggd miljö”, ”Giftfri miljö”, ”Begränsad klimatpåverkan”, ”Ingen övergödning” och ”Frisk luft” uppfylls. Någon värdering av verksamheternas inverkan på miljö kvalitetsmålen har inte gjorts under de senaste fem åren. Det gjordes en miljö målsanalys längre tillbaka i tiden som pekade på att de miljö farliga verksamheterna inverkade på ovan nämnda miljö kvalitetsmål.

Tillsynen inom verksamhetsområdena områdesskydd, vattenverksamhet och naturskydd syftar till att bidra till att miljö kvalitetsmålen för ”Levande sjöar och vattendrag”, ”Myllrande våtmarker”, ”Levande skogar”, ”Ett rikt odlingslandskap”, ”God bebyggd miljö” och ”Ett rikt växt och djurliv” uppfylls. Någon värdering av verksamheternas inverkan på miljö kvalitetsmålen har inte gjorts.

Tillsynen inom verksamhetsområdet skydd för djur- och växtarter syftar i sin helhet till att till att uppfylla miljö målet ”Ett rikt växt- och djurliv”.

Tillsynsområdet föroreningsskador syftar i sin helhet till att uppfylla miljö kvalitetsmålet ”Giftfri miljö” som anger att föroreningsskador ska vara utredda och vid behov åtgärdade till 2050.

2.6.2 Prioritering utifrån regleringsbrev och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Regleringsbrevet

Miljöanpassning av vattenkraften (uppdrag 1 A 7)

Länsstyrelserna ska verka för att den nationella planen för vattenkraften genomförs i sin helhet när den har antagits. En del av det arbetet innebär tillsyn, men även prövning, omprövning, restaurering och biologisk återställning omfattas. I dagsläget är fördelningen mellan dessa delar väldigt oklar, varför omfattningen på just tillsyn är svår att bedöma.

Vattenskydd (uppdrag 3 A 3)

Länsstyrelsen fick från och med 2018 ökade resurser för att arbeta med skydd av dricksvatten. De riktade medlen innebär en tydlig prioritering av dessa frågor. Under 2020 kommer arbetet att fokusera mer på vattenuttag och vattenförsörjning än på tillsyn, med anledning av de oklarheter som finns kring hur arbetet med tillsynen ska bedrivas.

Strandskydd (uppdrag 3 A 9)

De delar av strandskydd som ligger inom Länsstyrelsens ansvarsområde är huvudsakligen även skyddat, och striktare reglerat, på annat sätt enligt 7 kap. miljöbalken. Någon större separat strandskyddstillsyn inom dessa områden är inte prioriterad. Inom detta uppdragsområde kommer Länsstyrelsen att fokusera på

tillsynsvägledning gentemot länets kommuner, se Länsstyrelsens *Plan för tillsynsvägledning enligt miljöbalken i Västmanlands län - 2020-2022*.

Miljötillsyn (uppdrag 3 D 6)

Länsstyrelsen kommer att fortsätta arbetet med att utveckla den operativa tillsynen inom 7, 8, 9, 10, 11, 12 och 15 kap miljöbalken.

Strategiskt VA-arbete (uppdrag 3 D 7)

Länsstyrelserna ska stödja kommunerna i arbetet med att utveckla strategiska VA-planer. Under 2016 begärde Länsstyrelsen in underlag från kommunerna om de områden där det kan finnas behov av LAV-tillsyn. Utifrån underlaget har Länsstyrelsen gjort en viktning och fått fram en prioritering över de aktuella områdena per kommun. Länsstyrelsens avsikt är att kommunerna ska använda prioriteringen vid framtagande och revidering av sina VA-planer. Länsstyrelsen gav 2018 ut en rapport om prioriteringen och har presenterat materialet för kommunerna. Under året kommer Länsstyrelsen att vid förfrågan ge kommunerna möjligheten att få stöd i arbetet med VA-planeringen.

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Åtgärd 1, 2, 3 och 10 är förenade med vissa svårigheter, som t ex avsaknad av metoder för genomförandet, men har beaktats så långt som möjligt. Under 2019 tog MSS fram ett tillsynsstöd för miljöfarliga verksamheter som lanseras under 2020. Förhoppningsvis bidrar detta till ett utökat genomförande.

Under 2019 prioriterade åtgärd 4 särskilt, men vägledning och metoder för tillsynen saknas i stora delar. Därför kommer tillsynen att prioriteras ner under 2020. Däremot fortsätter arbete med regional vattenförsörjningsplan och vattenuttag.

Gällande åtgärd 12 kommer Länsstyrelsen att fortsätta samarbetet som inletts under 2019 tillsammans med Trafikverket.

3 Tillsynsområden, tillsynsobjekt och planerade insatser 2020

Tillsynen omfattar hela tillsynsområden och/eller avgränsade tillsynsobjekt. Inom vissa tillsynsområden kan antalet objekt som kan bli föremål för tillsyn vara mycket stort.

Tillsynsplanen har strukturerats för att fungera ihop med den länsstyrelsegemensamma modellen för behovsutredning som Miljösamverkan Sverige tog fram 2016 och reviderade senast 2019. Modellen utgår från indelningen i kategorierna *återkommande tillsynsobjekt*, *avgränsade insatser* och *inkommande*. Kategorierna har använts under respektive tillsynsområde utifrån den tillsyn som planeras.

Med *återkommande tillsynsobjekt* avses verksamheter som prövats eller finns registrerade på länsstyrelserna (exempelvis miljöfarliga verksamheter, naturreservat eller dammar) eller på annat motsvarande sätt uppvisar ett tydligt tillsynsbehov (exempelvis prioriterade förorenade områden). Kategorin omfattar både egeninitierat och händelsestyrt arbete för dessa objekt.

Med *avgränsade insatser* avses projektliknande och därmed tidsmässigt avgränsade och egeninitierade tillsynsinsatser där ett behov uppstår under en begränsad tid. Exempel på detta är insatser riktade mot en viss typ av objekt, bransch, område eller liknande.

Med *inkommande tillsyn* avses alla inkommande ärenden och händelsestyrt arbete som omfattar andra objekt än de som kategoriseras som återkommande tillsynsobjekt.

De olika tillsynsaktiviteterna som planeras under 2020 har grupperats utifrån respektive tillsynsområdes VÄS-kod.

3.1 Tillsyn av kulturreseptat enligt miljöbalken 7 kap 9 § (435)

Länsstyrelsen har tillsyn över länets enda statligt skyddade kulturreseptat, Bråfors bergsmanby i Norbergs kommun. Tillsyn bedrivs enligt miljöbalken för efterlevnad av lagar, förordningar, föreskrifter, tillstånd och dispenser.

Återkommande tillsyn

- Planlagda fältbesök av tillsynspersonal.

Avgränsade insatser

- Skyltning; nya skyltar med information om föreskrifterna till markägare och verksamhetsutövare.
- Ta fram och sprida webbaserade foldrar/broschyrer innehållande information om föreskrifterna till markägare och verksamhetsutövare.
- Ajourhålla Länsstyrelsens webbplats.

- Information om föreskrifterna till markägare och verksamhetsutövare inom och i anslutning till kulturreseptatet genom informationsträffar.
- Information till allmänheten om ordningsföreskrifter, så kallade C-föreskrifter enligt reservatsbeslutet.
- Information om reservatsbeslutet och dess föreskrifter i samband med guidningar.
- Uppföljning av meddelade dispenser och tillstånd.

Inkommande ärenden

- Information och rådgivning till allmänhet och verksamhetsutövare, till exempel om tillståndsplikt och andra skyldigheter.
- Handläggning av överträdelser som upptäcks eller anmäls till Länsstyrelsen.

3.2 Tillsyn av åtgärder för att förhindra och begränsa allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) (458)

Detta tillsynsområde omfattas inte av miljöbalken. Tillsynen bedrivs enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen). Enligt lagstiftningen ska dock Sevesotillsynen samordnas med den tillsyn som genomförs enligt miljöbalken. Tillsynen innehåller systemtillsyn, inspektion och kontroll.

Länsstyrelsen har tillsyn över 24 Sevesoverksamheter, varav åtta på den högre kravnivån, se bilaga 1. De aktiviteter som Länsstyrelsen planerar att genomföra under året redovisas i ”Tillsynsplan för Seveso 2020”.

3.3 Tillsyn av områdesskydd (515)

Områdesskydd omfattas av 7 kap. miljöbalken och inkluderar tillsyn av föreskrifter för statligt skyddade områden som nationalparker, naturreservat, naturminnen, djur- och växtskyddsområden, särskilt utpekade biotopskyddsområden och interimistiska förbud. Tillsynen över Natura 2000, strandskydd i statligt skyddade områden, allmänna vägområden och järnvägar samt det generella biotopskyddet ingår.

Tillsynen av områdesskydd innebär att säkerställa att bestämmelser och beslutade föreskrifter efterlevs. Arbetet innebär reaktiva åtgärder, till exempel upplysning vid efterfrågan om information om tillstånds-/dispensplikt och andra skyldigheter samt handläggning av överträdelser. Arbetet med övrig uppsikt över exempelvis skadegörelse av anläggningar (till exempel fågeltorn) och dylikt eller kontroll av skötsel, vård eller anordningar inom områdena är inte tillsyn enligt balken.

Länsstyrelsen bedriver tillsyn enligt miljöbalken för efterlevnaden av lagar, förordningar och föreskrifter för länets nationalpark, 110 naturreservat, 91 Natura 2000-områden, tre fågelskydd, 45 naturminnen, ett särskilt utpekat biotopskydd, det generella biotopskyddet samt strandskydd inom skyddade områden och allmänna vägområden.

- Besöka 75 naturreservat, 15 Natura 2000-områden som inte är reservat och biotopskyddet Sångkärrsbacken vid minst ett tillfälle vardera under året.

Fågelskyddsområdena ska även besökas. Tillsynen ska ske genom utnyttjande av de besök som områdesskyddsförvaltningen utför i samband med förvaltningen av områdena.

- Genomföra en årlig samrådsträff med ridsporten inom Strömsholms naturreservat.

Avgränsade insatser

- Slutföra arbetet med att ta fram ett aktualiserat GIS-skikt som tydliggör var det finns strandskydd i länet.
- Genomföra en informationsinsats till nya markägare i reservatet Ridö-Sundbyholmsarkipelagen.

Inkommande ärenden

- Utrymme kommer även att skapas för att hantera inkommande frågor och eventuella överträdelser.

3.4 Tillsyn av vattenskyddsområden (516)

Tillsyn av vattenskyddsområden innebär reaktiva åtgärder vid överträdelser av föreskrifter, vid anmälningar/klagomål samt informationsinsatser och planerade egeninitierade inspektioner.

I Västmanlands län finns 23 vattenskyddsområden, se bilaga 6. Länsstyrelsen har tillsyn över 20 av dessa.

I arbetet med tillsyn av vattenskyddsområden fokuserar Länsstyrelsen på att genomföra Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för vatten. Det innebär att verka för inrättande av nya vattenskyddsområden och, där behov finns, revidering av befintliga vattenskydds-föreskrifter. Det innebär också arbete med egeninitierad tillsyn. Den egeninitierade tillsynen under 2020 kommer huvudsakligen att bestå i att begära in de anmälningsärenden som de kommunala miljötillsynsmyndigheterna har handlagt, och som Länsstyrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet ska utöva tillsyn över. Inom tillsynen planeras även att göra informationsutskick till de som bor och verkar inom vattenskyddsområden. Detta ska göras i samverkan med kommunal VA-huvudman.

Arbetet kan även omfatta tillsyn av vattenuttag för dricksvattenförekomster och ge vägledning till kommunerna för en tryggad vattenförsörjning.

3.5 Tagande av jordbruksmark ur produktion (5234)

Om jordbruksmark ska tas ur produktion ska det anmälas till Länsstyrelsen. Om Länsstyrelsen beslutar om förbud eller föreläggande i ärendet sker tillsyn av efterlevnaden av fattade beslut.

Inkommande ärenden

- I Länsstyrelsens plan ingår enbart att hantera inkommande ärenden inom området.

3.6 Samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken (525)

Tillsynen bedrivs på hela tillsynsområden då antal objekt som kan omfattas av tillsyn är obegränsat.

Tillsynen omfattar hantering av samråd enligt miljöbalken 12 kap. 6 § avseende åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. I arbetet ingår att kontrollera att samrådsskyldigheten och besluten i samrådsärenden efterlevs. Under 2020 planerar Länsstyrelsen att genomföra följande aktiviteter.

Avgränsade insatser

- Följa upp meddelade samrådsyttranden och förelägganden.
- Utredda de särskilt utpekade samrådsområden som finns i länet

Inkommande ärenden

- Länsstyrelsen planerar för utrymme att handlägga anmälan om samråd enligt miljöbalkens 12 kap. 6 §. Detta ska göras inom sex veckor efter att anmälan har inkommit till Länsstyrelsen. Samrådsärenden rör till exempel ledningsdragningar, hantering av massor, trädsäkring vid kraftledningar och husbehovstäckter.

3.7 Tillsyn och kontroll av dispenser och tillstånd avseende områdesskydd (526)

Tillsyn bedrivs i form av uppföljning och kontroll av efterlevnaden av meddelade tillstånd och dispenser inom statligt skyddade områden inklusive strandskydd och biotopskydd. Länsstyrelsen har tillsyn över meddelade dispenser och tillstånd i länets statligt skyddade områden.

Avgränsade insatser

- Länsstyrelsen planerar att fortsätta arbetet med att bedriva uppföljande tillsyn av meddelade tillstånd och dispenser i de statligt skyddade områdena.

3.8 Tillsyn av skydd för djur- och växtarter (527)

Tillsynen för djur- och växtarter är divers och berör fridlysta arter men även handel, preparering och förevisning av hotade arter enligt CITES och EU-förordningar. Antalet tillsynsobjekt inom tillsynsområdet går inte att ange eftersom tillsynsområdet är för omfattande.

Tillsynen omfattar dels kontroll och information om bestämmelserna om fridlysning av djur- och växtarter, dels utsättning av vissa växt- eller djurarter enligt Artskyddsförordningen. Tillsynen omfattar även verksamheter som inom handel, preparering, förevisning av vissa hotade arter enligt artskyddsförordningen, CITES-bestämmelserna samt förordningarna EEG-338/97 och EEG-939/97. Vidare ingår granskning och uppföljning av egenkontrollen.

Tillsynen innebär händelsestyrda åtgärder vid överträdelse av bestämmelser, vid tips, informationsinsatser och planerade, egeninitierade inspektioner.

Under 2020 planerar Länsstyrelsen att genomföra följande aktiviteter.

Återkommande tillsyn

- Påminna verksamhetsutövare om inlämnande av verksamhetsredovisningar, granska dessa och vid behov påföra miljöstraffavgift.

Avgränsade insatser

- Bedriva uppföljande tillsyn av meddelade fridlysningsdispenser.
- Återuppta 2017 och 2018 års arbete med information om CITES-bestämmelserna till second hand-försäljande och auktionshandlare i länet genom samverkan med länets aktörer.
- Fortsätta med samverkansprojektet "artskydd i skogen" som syftar till att förebygga skador på fridlysta arter inom skogsbruket. Projektet bedrivs dels med Skogsstyrelsen och Uppsala län genom framtagande av samarbetsrutiner, dels med Sala kommun i framtagandet av en artskyddsanpassad skogsbruksplan.
- Påbörja ett flerårigt kartläggnings- och informationsarbete om den fridlysta arten mistel

Inkommande ärenden

- Händelsestyrd tillsyn i form av hantering av inkomna frågor och överträdelse inom artskyddet som anmäls till Länsstyrelsen.

3.9 Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd (528)

Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd innebär händelsestyrda åtgärder vid överträdelse av bestämmelserna i miljöbalken och terrängkörningslagen vid t.ex. klagomål samt tillsyn av efterlevnaden av de tillstånd och dispenser som meddelats. Vidare omfattas tillsynen av informationsinsatser och planerade inspektioner.

3.9.1 Vilthägn

I Västmanland finns 13 vilthägn med tillstånd. Tillsynen av vilthägn består av inspektioner och hantering av överträdelse, information och rådgivning till verksamhetsutövare samt granskning och uppföljning av egenkontrollen.

Återkommande tillsyn

- Länsstyrelsen planerar att bedriva tillsyn på alla hägn med 4–5 års intervall. Under 2020 planeras fältbesök i två av hägnen.

3.9.2 Stängselgenombrott enligt 26 kap 11 § miljöbalken

Tillsynen omfattar att säkerställa allmänhetens möjlighet att kunna komma till mark som är av betydelse för friluftslivet. Länsstyrelsen kan förelägga den som har stängsel eller diken i ett område av betydelse för friluftslivet eller i närheten av ett sådant område, att ordna grindar eller andra genomgångar/övergångar som behövs för att kunna komma till ett sådant område.

Rätten att besluta om stängselgenombrott är delegerad till alla länets kommuner, utom Norbergs kommun. Länsstyrelsen har därmed tillsynen i Norbergs kommun.

Inkommande ärenden

- Länsstyrelsen avser endast att hantera inkommande tips.

3.9.3 Terrängkörning

Tillsynen omfattar kontroll av efterlevnaden av terrängkörningsbestämmelserna inom statligt skyddade områden samt de dispenser som meddelats avseende terrängkörning.

Inkommande ärenden

- Länsstyrelsen planerar för utrymme för att hantera inkomna frågor och överträdelser som anmäls till Länsstyrelsen.

3.9.4 Miljöhänsyn i jordbruket

Inkommande ärenden

- Länsstyrelsen planerar för utrymme att informera allmänheten vid förfrågan om hänsynsregler.

3.10 Tillsyn av vattenverksamhet (535)

Tillsynen omfattar bland annat hantering av anmälningsärenden och kontroll av efterlevnad av tillstånd och domar enligt 11 kap. miljöbalken. Arbetet omfattar även information om anmälnings- och tillståndsplikten samt inspektion av icke tillståndsgiven vattenverksamhet. I tillsynen ingår också övervakning, rapportering och information av frågeställningar kring dammsäkerhet.

Länsstyrelsen har tillsyn över ca 200 dammar, varav 34 kraftverk, samt ca 1 100 markavvattningsföretag i länet.

Återkommande tillsyn

Den 1 juli 2014 trädde den nya dammsäkerhetsregleringen i kraft. Enligt denna ska alla dammar som ger större konsekvenser vid dammbrott vara klassade i en dammsäkerhetsklass. Återkommande tillsyn ska därefter bedrivas på säkerhetsdammarna enligt kraven för respektive konsekvensklass.

Som ett första steg i arbetet ska dammanläggningarna konsekvensutredas och dammsäkerhetsklassas. I Västmanlands län har beslut om dammsäkerhetsklass fattats för fem dammar under 2016-2018. För dessa anläggningar ska tillsyn avseende dammsäkerheten genomföras årligen.

Det kan bli aktuellt att begära konsekvensutredning av dammsäkerheten för ytterligare dammar i länet.

Avgränsade insatser

Administrativa insatser

Under 2017 lanserades länsstyrelsernas nya register över tillsynsobjekt, Älvan. Uppgifter om objekten har importerats till registret, men dessa behöver kvalitetsgranskas och kompletteras.

Dammsäkerhetstillsyn

Det kan bli aktuellt att begära konsekvensutredning av dammsäkerheten för ytterligare dammar i länet.

Utökad egeninitierad tillsyn

Havs- och vattenmyndigheten lämnar bidrag till länsstyrelserna för att utöka den egeninitierade tillsynen. Syftet är att driva på arbetet för att uppnå miljö kvalitetsnormer och miljömål med särskilt fokus på fysisk påverkan från vattenkraftverk och dammar. I och med den nya vattenlagstiftningen som trädde i kraft 1 januari 2019 finns ett nytt regelverk för miljöanpassning av vattenkraften. Under 2020 kommer samverkansarbete startas upp i de prövningsgrupper som ligger först i den nationella planen för omprövning av vattenkraften (NAP). Parallellt med detta kommer arbetet med övriga dammar att behöva bedrivas. I båda dessa delar kommer egeninitierad tillsyn behöva bidra. Tillsynen kommer bland annat att innebära kontroll av uppgifter och tillstånd samt av egenkontrollen.

Inkommande ärenden

Länsstyrelsen kommer att bedriva händelsestyrd tillsyn i form av hantering av anmälningar om vattenverksamhet, inkomna klagomål och driftstörningar, frågor om höga eller låga flöden m.m.

3.11 Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)

Tillsynen omfattar miljöfarliga verksamheter med beteckningen A eller B i miljöprövningsförordningen (2013:251). Tillsynen bedrivs genom inspektion och kontroll samt genom rådgivning och information till verksamhetsutövarna. I tillsynen ingår att hantera anmälningsärenden, anmälningar om driftstörningar, granskning av årliga miljörapporter, besiktningsrapporter och olika typer av analysrapporter. Vidare omfattar tillsynen kontroll av villkorsefterlevnad samt uppföljning av verksamheternas egenkontroll. I tillsynen ingår även att debitera verksamheterna den årliga avgiften för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, att planera och följa upp tillsynsverksamheten samt att ajourhålla tillsynsregistret Nikita.

Länsstyrelsen har tillsyn över huvudsakligen stora och komplicerade verksamheter. De 38 verksamheterna framgår av bilaga 3. Verksamheterna bedrivs utifrån tillstånd meddelade enligt miljölagstiftningen. Länsstyrelsen planerar tillsynen för respektive verksamhet utifrån gällande tillstånd, kännedom om kommande förändringar av verksamheten, verksamhetens bedömda miljöpåverkan och aktuell miljölagstiftning.

För industriutsläppsverksamheter finns krav i lagstiftningen på att ett tillsynsprogram ska finnas. Länsstyrelsens tillsynsprogram framgår av bilaga 4. Även för avfallsverksamheter finns krav i lagstiftningen på att ett tillsynsprogram ska finnas. Tillsynsprogrammet ska utformas med utgångspunkt i Länsstyrelsens tillsynsplan. I tillsynsprogrammet ska Länsstyrelsen bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. För avfallsverksamheter ska tillsynsbesöken genomföras med jämna mellanrum. Enligt Länsstyrelsens

bedömning räknas alla typer av besök på en anläggning och ett besök behöver inte omfatta frågor som är direkt kopplade till avfallsfrågor för att räknas som ett tillsynsbesök på en avfallsverksamhet. Av bilaga 3 framgår bedömd tillsynsfrekvens för de verksamheter som, enligt Länsstyrelsens bedömning, ska omfattas av tillsynsprogrammet.

Länsstyrelsen planerar att genomföra följande händelsestyrda och egeninitierade aktiviteter. Länsstyrelsen har bland annat tagit fasta på vad som pekas ut i regleringsbrevets uppdrag 3 D 6.

Återkommande tillsyn

- Genomföra minst ett tillsynsbesök vid miljöfarliga verksamheter. Vilka verksamheter som ska ha tillsynsbesök 2020 framgår av bilaga 3. (Egeninitierad och händelsestyrd tillsyn)
- Genomföra tillsyn vid miljöfarliga verksamheter enligt objektspecifik planering. För industriutsläppsverksamheter och avfallsverksamheter finns krav i miljötillsynsförordningen på tillsynsfrekvens. Tillsynsfrekvensen för dessa miljöfarliga verksamheter framgår av bilaga 3. Av bilagan framgår även vilka industriutsläppsverksamheter som omfattas av beslutade BAT-slutsatser och vilka miljöfarliga verksamheter som omfattas av lagen om energikartläggning i stora företag. (Egeninitierad och händelsestyrd tillsyn)
- Genomföra tillsyn med fokus på energifrågor vid miljöfarliga verksamheter. Energitillsynen kommer att pågå under flera år och anpassas utifrån behoven och möjligheter vid respektive tillsynsobjekt. Av bilaga 3 framgår vilka verksamheter som ska ingå i energiprojektet. (Egeninitierad tillsyn)
- Genomföra tillsyn vid avloppsreningsverken med fokus på energifrågor och klimatanpassning. (Egeninitierad tillsyn)

3.12 Tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer (565)

Huvuddelen av länsstyrelsens tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer hanteras inom andra tillsynsområden. Denna tillsyn redovisas inom tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555).

3.13 Tillsyn av avfall och producentansvar (566)

Den tillsyn som redovisas inom detta tillsynsområde är hantering av anmälningar om transport av avfall, anmälningar om handlare och mäklare, samråd om undantag från förbud mot deponering, tillsyn av dumpning samt sammanställning och granskning av kommunernas avfallsplaner.

Tillsyn av de miljöfarliga verksamheternas avfall hanteras inom verksamhetsområdet miljöfarlig verksamhet (555).

Inkommande ärenden

- I Länsstyrelsens plan ingår enbart att hantera inkommande ärenden inom detta tillsynsområde.

3.14 Tillsyn av övrigt miljö- och hälsoskydd (567)

Tillsynsområdet omfattar tillsyn enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

Länsstyrelsens tillsynsansvar enligt LAV innebär att Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över att kommunerna följer skyldigheten att tillgodose behovet av vattentjänster. Med vattentjänst avses anordnande av vatten och avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse.

Avgränsade insatser

Länsstyrelsen begärde under 2016 in underlag från kommunerna om de områden där det kan finnas behov av LAV-tillsyn. Utifrån underlaget har Länsstyrelsen gjort en viktning och fått fram en prioritering över de aktuella områdena per kommun (Rapport 2018:04, *Var ska vi börja? Prioritering av bebyggelse utifrån LAV och skyddsvärda vattenförekomster*). Länsstyrelsens avsikt är att kommunerna ska använda prioriteringen vid framtagande och revidering av sina VA-planer. Det finns olika skäl för kommunerna att se över de olika områdena, dels i syfte att minska övergödningen och dels utifrån behovet av en hållbar dricksvattenförsörjning inom områdena. Länsstyrelsens tillsyn kommer därmed att vara inriktad på att få kommunerna att förbättra sin VA-planering. Länsstyrelsen har tidigare presenterat rapporten för kommunerna och erbjudit kommunerna att fungera som bollplank.

Länsstyrelsen planerar följande tillsynsaktivitet, som även syftar till att stödja kommunerna i deras strategiska VA-arbete enligt uppdrag 3 D 7 i regleringsbrevet.

- Länsstyrelsen kommer att ge kommunerna stöd i arbetet med VA-planering vid förfrågan.

Inkommande ärenden

- Hantera inkommande ärenden inom tillsynsområdet.

3.15 Tillsyn över föroreningsskador (575)

Länsstyrelsens arbete med tillsyn av föroreningsskadade områden utförs med avseende på miljöfarliga verksamheter i drift och på nedlagda verksamheter. Tillsynen av föroreningsskadade områden är huvudsakligen egeninitierad vad gäller nedlagda verksamheter. Länsstyrelsen arbetar för att behövliga utredningar och åtgärder genomförs och bekostas av ansvarig i de fall sådan kan sökas. För pågående miljöfarliga verksamheter är tillsynen till största delen händelsestyrd.

Arbetet sker i huvudsak utifrån Naturvårdsverkets riktlinjer för föroreningsskadade områden. Länsstyrelsen arbetar främst med de objekt som misstänks innebära stor eller mycket stor risk för människors hälsa och miljön, vilket innebär att arbetet i första hand inriktas på objekt som har riskklass 1 och 2. Tillsynen utförs stegvis genom faserna ansvarsutredning, undersökningar, åtgärder samt uppföljning/kontroll. I tillsynen ingår även att planera och följa upp tillsynsverksamheten samt att ajourhålla databasen EBH-stödet.

Länsstyrelsen har tillsyn över 58 objekt inom riskklass/branschklass (BKL) 1 och 2 varav 10 stycken är riskklass 1. På 18 av objekten finns pågående miljöfarlig verksamhet där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. Antalet tillsynsobjekt i riskklass/BKL 3 och 4 är inte bedömt ännu och för dessa kommer endast tid för händelsestyrd tillsyn att planeras in. Av bilaga 5 framgår Länsstyrelsens tillsynsobjekt och för vilka objekt tillsynsinsatser planeras eller förväntas bli aktuella under 2020.

Återkommande tillsyn

- Genomföra tillsyn över föroreningsskadade områden enligt objektspecifik planering. (Egeninitierad tillsyn)

Avgränsade insatser

- Fortsätta genomgången av uppgifterna i EHB-stödet gällande föroreningsskador vid pågående miljöfarliga verksamheter. (Egeninitierad tillsyn)

3.16 Sammanfattning av den planerade tillsynen 2020

I nedanstående tabell framkommer resursbehovet och vilka resurser som Länsstyrelsen planerar att avsätta för respektive sakområde under året.

Tabell 2. Tillsynsbehov samt planerad tid för tillsyn 2020

Sakområde	4355	458	515	516	5232	525	526	527	528	535	555	565	566	567	575
Behov 2020 enligt behovsutredning (dagar)	11	98	97	151	6	145	30	66	12	568	435	1	21	53	233
Plan 2020 (dagar)	11	83	76	17	2	147	8	59	17	423	367	0	15	10	191
<i>Återkommande tillsyn</i>	2	83	32	0	0	0	0	4	2	36	367	0	0	0	186
<i>Avgränsade insatser</i>	8	0	5	13	0	6	8	33	10	207	0	0	0	4	5
<i>Inkommande ärenden</i>	1	0	39	4	2	141	0	22	5	180	0	0	15	6	0
Differens mellan behov enligt behovsutredning och planerad tillsyn	0	-15	-21	134	-4	2	-22	-7	5	145	-68	-1	-6	-43	-42

Länsstyrelsen planerar under 2020 att avsätta mindre resurser än det utredda behovet för tillsyn av vattenskyddsområden eftersom det finns oklarheter i hur arbetet med tillsynen ska bedrivas. En lämplig metod för detta arbete saknas i dagsläget och mer tillsynsvägledning behövs inom området. Länsstyrelsen kommer istället att fortsätta fokusera på arbetet med vattenuttag genom deltagande i ett projekt om vattenuttag i Miljösamverkan Sveriges regi. Även arbetet med den regionala vattenförsörjningsplanen räknas som vattenskydd. Det är omfattas dock inte av tillsynen och räknas därför inte in här.

Länsstyrelsen får extra medel för att arbeta med miljöanpassning av vattenkraften, vilket avspeglas i den egeninitierade tillsynen av vattenverksamhet (avgränsade insatser). Medlen omfattar arbete med tillsyn, prövning, omprövning, restaurering och biologisk återställning. I dagsläget är fördelningen mellan dessa delar väldigt oklar, varför utfallet på just tillsyn kan komma att skilja sig en del från planen.

Fyra kommuner arbetar aktivt med att ta fram VA-planer och fem kommuner har VA-planer med olika behov av uppdatering. Länsstyrelsen har under ett flertal år arbetat aktivt med att stödja kommunerna, som nu är igång med arbetet. Länsstyrelsen bedömer därför att det faktiska resursbehovet är lägre för verksamhetsområde 567 än vad behovsutredningen visar.

4 Uppföljning och utvärdering av tillsynsverksamheten

Uppföljning av Länsstyrelsens tillsyn genomförs tertialvis, i årsredovisningen till regeringen och inför framtagande av nästkommande års tillsynsplan. Uppföljning och utvärdering sker på respektive avdelning.

I uppföljningen ingår kartläggning av vilka tillsynsåtgärder som har genomförts respektive inte har genomförts. Den tid som har lagts inom respektive tillsynsområde följs också upp. Uppföljningen omfattar även analys av orsak till de tillsynsåtgärder som inte utförts. Länsstyrelsen bedömer vilka följder utebliven tillsyn kan ha medfört. Uppföljningen redovisas i samband med årsredovisningen, genom särskild rapportering till flera centrala verk, samt i nästa års tillsynsplan.

5 Bilagor

Bilaga 1. Sevesoverksamheter i Västmanlands län

Bilaga 2. Områdesvis planering inom natur- och kulturmiljö

Bilaga 3. Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom miljöfarlig verksamhet

Bilaga 4. Länsstyrelsens tillsynsprogram för industriutsläppsverksamheter

Bilaga 5. Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom föroreningsskadade områden

Bilaga 6. Vattenskyddsområden inom Västmanlands län

Bilaga 1 Sevesoverksamheter i Västmanlands län

Verksamhet	Kommun	Kravnivå
Almer Oil & Chemical Storage AB	Köping	Hög
Fagersta Stainless	Fagersta	Hög
Mälarenergi AB, Västerås Kraftvärmeverk	Västerås	Hög
Mälarhamnar AB Köping	Köping	Hög
OK-Q8 AB	Västerås	Hög
Sala Ytbehandling AB	Sala	Hög
Seco Tools AB	Fagersta	Hög
Yara AB	Köping	Hög
AA Logistik AB	Västerås	Låg
Air Liquide Gas AB	Surahammar	Låg
Arboga Hårdkrom AB	Arboga	Låg
Kanthal AB	Hallstahammar	Låg
Ovako Hallstahammar AB	Hallstahammar	Låg
Svensk oljeåtervinning	Västerås	Låg
Westinghouse AB, Bränslefabriken	Västerås	Låg
Bergtäkt Erikslund	Västerås	Låg
Bergtäkt Froby	Västerås	Låg
Bergtäkt Gisslarbo/Solberga	Köping	Låg
Bergtäkt Gryta	Västerås	Låg
Bergtäkt Hamre	Arboga	Låg
Bergtäkt Kallmora	Norberg	Låg
Bergtäkt Kroppåsen	Fagersta	Låg
Bergtäkt Nytorpsberget	Kungsör	Låg
Bergtäkt Vändle	Västerås	Låg

Bilaga 2 Områdesvis planering inom natur- och kulturmiljö

Förkortningar: NP=nationalpark, NR=naturreservat, KR=kulturresevat, N2000=Natura 2000, BS=biotopskydd, FSO=fågelskyddsområden, NM=naturminnen, SS=strandskydd, AS=artskydd, 12:6=samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken, TK=terrängkörning, VH=vilthägn SG=stängselgenombrott enligt 26 kap 11 § miljöbalken

VHT	Område	Aktivitet	Typ av tillsyns-aktivitet	Planerad tidsåtgång (pd)
5265	NP	Planerad tillsyn, granskning av meddelade beslut	avgränsade	0
51511	NP	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	0
51511	NP	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om föreskrifter etc	inkommande	0
51522	NR	Samråd med ridsporten i Strömsholm	återkommande	1
51522	NR	Fältbesök enligt plan	återkommande	12
51522	NR	Riktad infokampanj till nya markägare i Ridö-S.ark	avgränsade	3
5265	NR	Kontrollera meddelade beslut	avgränsade	1
51522	NR	Lägga ut föreskrifter på hemsida	avgränsade	0,5
51512	NR	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om föreskrifter	inkommande	8
51512	NR	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	5
4355	KR	Fältbesök	återkommande	2
4355	KR	Guidning i KR med info om föreskrifter	avgränsade	6
4355	KR	Uppföljning av meddelade tillstånd/dispenser	avgränsade	2
4355	KR	Händelsestyrd tillsyn t.ex. anmälningar, ansökningar om dispens etc	inkommande	1
51523	N2000	Fältbesök enligt plan	återkommande	13
5265	N2000	Kontrollera meddelade beslut	avgränsade	1
51513	N2000	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om lagstiftning	inkommande	2
51513	N2000	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	1
5265	NM	Kontrollera meddelade beslut	avgränsade	0
51514	NM	Händelsestyrd förebyggande tillsyn, tex info om föreskrifter	inkommande	1
51514	NM	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	1
51525	BS	Fältbesök av Sångkärrsbacken	återkommande	0
5265	BS	Kontrollera meddelade beslut	avgränsade	4
51515	BS	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om lagstiftning	inkommande	5
51515	BS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	10
51526	FSO	Kontrollera och uppdatera beträdnadsförbudsskyltning i Gnien, Barkarövik och Askö-Tidö	återkommande	1
51526	FSO	Fältbesök	återkommande	5
51516	FSO	Händelsestyrd förebyggande tillsyn, tex info om föreskrifter etc.	inkommande	0
51516	FSO	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	0
5265	SS	Kontrollera meddelade beslut	avgränsade	2
51527	SS	Aktualisering av länets strandskyddsskikt	avgränsade	1
51517	SS	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om lagstiftning etc	inkommande	4
51517	SS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	2

52722	AS	Arbete med verksamhetsrapporter, påminnelse, granskning samt ev MSA, CITES	återkommande	1
52722	AS	Tillsynsbesök hos VU med tillstånd för handel/preparering	återkommande	2
52722	AS	Tillsynsbesök hos Kungsbyns djurpark	återkommande	1
52721	AS	Kontroll av meddelade artskyddsdispenser, fridlysning	avgränsade	3
52701	AS	Samordning med SKS om artskydd i skogen	avgränsade	6
52721	AS	Kartläggning och informationskampanj om mistel	avgränsade	20
52722	AS	Dialog med secondhand/auktionshandlare, CITES	avgränsade	4
52711	AS	Skogliga artskyddssamråd	inkommande	6
52711	AS	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om lagstiftning inom fridlysning, tidigt samråd	inkommande	6
52711	AS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn inom fridlysning, tips etc	inkommande	5
52712	AS	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om lagstiftning inom CITES	inkommande	1
52712	AS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn inom CITES, tips etc	inkommande	1
52714	IAS	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om lagstiftning	inkommande	0
52714	IAS	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	3
5252	12:6	Kontroll av genomförda samråd	avgränsade	4
5252	12:6	Utredning av utpekade samrådsområden	avgränsade	2
5251	12:6	Hantering av inkomna samrådsanmälningar	inkommande	140
5251	12:6	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	1
52812	SG	Hantering av inkomna anmälningar om hinder som avhåller allmänheten från friluftsområden av vikt	inkommande	3
52824	TK	Utredning av campingplatser i länet	avgränsade	10
52814	TK	Händelsestyrd förebyggande tillsyn t.ex. info om lagstiftning	inkommande	1
52814	TK	Händelsestyrd kontrollerande tillsyn, tips etc	inkommande	1
52821	VH	Tillsynsbesök vilthägn	återkommande	2

Bilaga 3 Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom miljöfarlig verksamhet

Anläggningsnamn	Anläggningsnummer	Tillståndsdatum	Tillstånd t.o.m.	Prövningsnivå	Tillsynsfrekvens IED-verksamhet ¹	BREF	Beslutad BAT-slutsats	Tillsynsfrekvens avfallsverksamhet ²	Energittillsyn ³	Sevesonivå, hög/låg	Riskklass (BKL om riskklassning saknas)	Tillsynsbesök 2020
Amazon	1980-233	2018-10-08		A	1	2017	2017-08-17	1			-	X
Arboga avloppsreningsverk	1984-50-001	2000-03-21		B				1	2		(4)	X
Arboga Hårdkrom AB	1984-102	1993-11-15		B	1			1	2	Låg	2	X
Curtiss-Wright Surface Technologies	1984-153	2015-01-22		B				1	2		2	X
Finnmossen (energitovv)	1907-001-803	2010-11-16	2035-12-31	B								X
Gryta avfallsanläggning (inkl. Växtkraft fr o m 2016)	1980-60-001	2013-05-29 2007-02-08 (Deponi2009) m.fl.		A	1			1	2		2	X
Haga avloppsreningsverk, Surahammar	1907-50-001	2006-11-21		B				1	2		(4)	X
Hamre bergtäkt	1984-002-606	2014-03-24	2034-03-31	B						Låg		X
HVG-stationen	1980-57-004	2002-05-28		B	3	2017	2017-08-17	3	1		2	X
Industriyta muddermassor Västerås	1980-235	2017-08-23		B								X
Kanthal AB, Hallstahammar	1961-109	2006-07-05 m.fl.		A	1	2012	2012-03-08	1	1, 2	Låg	1-2	X
Kanthal AB, Surahammar	1907-117	1986-02-06		A				2	1, 2		3	Ev.
Kungsängens reningsverk	1980-50-001	1997-12-01		B				1	1		(4)	X
Mälarhamnar AB, Västerås hamn	1980-161	2004-08-05		B				1	2		2	X
Mölnatorp avloppsreningsverk	1961-50-001	2008-05-13		B				1	2		(4)	X
Northvolt Labs	1980-234			A	1	2016	2016-05-30	1				X
Recotech AB	1984-117	2006-03-28		B				1	1		2	X
Setra Trävaror AB Skinnskatteberg	1904-150	2002-03-05		B				1	1		2	X
Skinnskattebergs reningsverk	1904-50-003	2005-02-15		B				1	1		(4)	X

Anläggningsnamn	Anläggningsnummer	Tillståndsdatum	Tillstånd t.o.m.	Prövningsnivå	Tillsynsfrekvens IED-verksamhet ¹	BREF	Beslutad BAT-slutsats	Tillsynsfrekvens avfallsverksamhet ²	Energittillsyn ³	Sevesonivå, hög/låg	Riskklass (BKL om riskklassning saknas)	Tillsynsbesök 2020
Skultuna reningsverk	1980-50-002	2010-11-16		B				1	1		(4)	X
SSAB EMEA AB, Virsbo	1907-115	1996-09-03 m.fl.		A	1			1	1, 2		2	X
Surahammars Bruk AB	1907-101	2014-12-18		A	1			1	1, 2		2	X
Veolia förbränningsanläggning, Skinnskatteberg	1904-153	1994-09-20 1996-09-03		B				1	1		2	X
Westinghouse Electric Sweden AB, Bränslefabriken	1980-101	2009-10-20		A				1	1, 2	Låg	2	X
Westinghouse Electric Sweden AB, Tegnér	1980-228	2009-12-01		A				1	1, 2		2	
Widéns Lantbruk AB	1984-90-001	2014-09-02		B	1	2017	2017-02-15	1				X
Värmeverket i Surahammar	1907-57-001	1996-06-24		B				3	1		3	X
Västerås flygplats	1980-73-001	1997-03-21		A				1			2	X
Västerås Stads Kraftvärmeverk	1980-113	2009-07-07		A	1	2019	2019-12-03	1	1	Hög	2	X
Återbruket Arboga	1984-62-002	2009-12-09		B				3	2		3	X
Återbruket Bäckby	1980-62-005	2010-05-18		B				3	2		3	X
Återbruket Hälla	1980-62-006	2010-06-15		B				3	2		3	X
Återbruket Kungsör	1960-62-002	2010-03-02		B				3	2		2	X
Återbruket Skinnskatteberg	1904-62-002	2010-01-19		B				3	2		2	X
Återbruket Skultuna	1980-62-009	2010-05-18		B				3	2		3	X
Återbruket Stenby	1980-62-007	2010-05-18		B				3	2		3	X
Återbruket Surahammar	1907-62-003	2000-06-20 2009-10-13		B				3	2		3	X
Återbruket Ängsgärdet	1980-62-008	2010-05-18		B				3	2		2	X

¹ 1 = Tillsyn varje år (som mest 365 dagar mellan varje tillsynsbesök). 3 = Tillsyn vart 3:e år (som mest 1 095 dagar mellan varje tillsynsbesök).

² 1 = Tillsyn varje kalenderår. 2 = Tillsyn vartannat kalenderår. 3 = Tillsyn vart 3:e kalenderår.

³ 1 = Verksamheten omfattas av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag. 2 = Ingår i projektet energittillsyn.

Bilaga 4 Tillsynsprogram för industriutsläppsverksamheter

Länsstyrelsens senaste version av tillsynsprogram för industriutsläppsverksamheter är daterat den 28 januari 2020 och har dnr 555-615-20.

Anläggning	Anläggningsnummer	Tillsynsbesök minst en gång per år	Tillsynsbesök minst var tredje år
Surahammars Bruk	1907-101	X	
SSAB EMEA, Virsbo	1907-115	X	
Kanthal, Hallstahammar	1961-109	X	
Västerås kraftvärmeverk	1980-113	X	
Amazon	1980-233	X	
Northvolt	1980-234	X	
HVG-stationen	1980-57-004		X
Gryta avfallsanläggning	1980-60-001	X	
Arboga Hårdkrom	1984-102	X	
Widéns Lantbruk	1984-90-001	X	

Bakgrund

Länsstyrelsen ska upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för de industriutsläppsverksamheter (IUV) som Länsstyrelsen har tillsynsansvaret för. Tillsynsprogrammet ska göras med utgångspunkt i Länsstyrelsens tillsynsplan. Detta framgår av 1 kap. 10 a § miljötillsynsförordningen (2011:13).

I tillsynsprogrammet ska Länsstyrelsen bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. Om verksamheten innebär betydande risker för miljön får tiden inte överskrida ett år och i andra fall får den inte överskrida tre år.

Av 1 kap. 11 § miljötillsynsförordningen (2011:13) framgår att Länsstyrelsen ska genomföra tillsynsbesök i enlighet med tillsynsprogrammet. Länsstyrelsen ska skriftligen redovisa varje tillsynsbesök och lämna redovisningen till verksamhetsutövaren senast två månader efter besöket. Om Länsstyrelsen vid ett tillsynsbesök finner en allvarlig brist i uppfyllandet av de villkor som gäller för verksamheten ska ett nytt besök genomföras inom sex månader.

En industriutsläppsverksamhet är enligt definitionen i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en verksamhet som är tillståndspliktig eller omfattas av ett tillstånd enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med en verksamhetskod som slutar med -i.

Länsstyrelsens bedömning

Som tillsynsbesök räknas alla typer av besök på en anläggning. Ett besök behöver, enligt Länsstyrelsens uppfattning, inte omfatta frågor som är direkt kopplade till BREF-dokument, BAT-slutsatser, statusrapporter osv. för att räknas som ett tillsynsbesök på en industriutsläppsverksamhet. Besöket ska redovisas skriftligt till verksamhetsutövaren senast två månader efter besöket för att kunna räknas.

I ovanstående tabell redovisas de industriutsläppsverksamheter som Länsstyrelsen har tillsynsansvaret för. I tabellen redovisas även hur ofta anläggningen ska besökas. Besöksfrekvensen anges som miniminivå.

Länsstyrelsen bedömer att samtliga industriutsläppsverksamheter som Länsstyrelsen har tillsynsansvaret för, med undantag för HVG-stationen, är av den omfattningen att de innebär betydande risker för miljön. Tiden mellan två tillsynsbesök får därmed inte överskrida ett år.

För HVG-stationen bedömer Länsstyrelsen att tillsynsbehovet är lägre. Tiden mellan två tillsynsbesök får dock inte överskrida tre år. Det lägre tillsynsbehovet motiveras av att HVG-stationen är Mälarenergis reservanläggning för Kraftvärmeverket i Västerås. Det innebär att pannan mestadels står avställd i reserv för övriga pannor. Mälarenergi gör normalt inga provkörningar, utan HVG-stationen tas i drift enbart då någon av de övriga pannorna har driftstörningar eller dylikt. Mälarenergi uppskattar att pannan vid HVG-stationen i genomsnitt endast behöver köras någon gång per år, under en eller ett par dagar. Under 2018 var HVG-stationens två oljepannor i drift sammanlagt 14 timmar.

Bilaga 5 Länsstyrelsens tillsynsobjekt inom förorenings-skadade områden

Tabellen visar de objekt Länsstyrelsen har tillsyn över avseende förorenings-skadade områden och som har en MIFO riskklass 1 och 2. Av tabellen framgår även vilka objekt Länsstyrelsen har tillsynsansvaret för avseende den pågående miljöfarliga verksamheten.

	Kommun	Id	Riskklass	Pågående verksamhet	Tillsynsinsats 2020
Fagersta Bruks AB	Fagersta	101794	1		
Slaggdeponin Norra industriområdet	Fagersta	101786	1		X
Rallstaverken (Sandvik Kanthal)	Hallstahammar	100345	1	X	X
Kanthal's deponi (Sandvik Heating Technology)	Hallstahammar	100373	1	X	X
Syratippen Lyckan	Hallstahammar	100367	1		X
Bodycote Ytbehandling (Kungsörs Galvaniska)	Kungsör	100270	1		X
P E Östlunds Maskinfabrik	Kungsör	100288	1		
Köpings elektrolytfabrik / Köpings oljerening	Köping	101981	1		X
Pressmetall i Munktorp	Köping	101978	1		X
Myrbacksfältet, Bäckegruvan (Riddarhytte malmfält)	Skinnskatteberg	100006	1		X
Arboga Hårdkrom AB	Arboga	102243	2	X	
Kobergstippen	Arboga	102248	2		X
Recotech + Ytstruktur i Arboga	Arboga	102250	2	X	
Strömsnästippen	Arboga	102224	2		
Torpstångstippen	Arboga	102232	2		
Arboga Maskiner AB och Arboga Glasbruk AB	Arboga	102255	2		
FFV Aerotech AB	Arboga	102245	2		
Uddnästippen (Södra industriområdet)	Fagersta	101770	2		X
Stora Aspen-Sediment	Fagersta	101883	2		
Götvalsverket Hallsta (Sandvik Heating Technology)	Hallstahammar	177760	2	X	
Västra fabriken (Sandvik Heating Technology)	Hallstahammar	177759	2	X	
Hallstahammars bruk gamla bruksområdet	Hallstahammar	100349	2		
Finveden Powertrain (fd P E Östlunds)	Kungsör	100289	2		
Hällsta Metall	Kungsör	100287	2		
Kungsörs Bleckkärlsfabrik -	Kungsör	100282	2		
LG Ytbehandling, Tour & Andersson m fl.	Kungsör	100265	2		
Armaturfabriken Svea	Kungsör	100284	2		
Skäfrunatippen	Kungsör	100272	2		
Uddhagen deponi	Kungsör	100260	2	X	
Cementatippen	Köping	101941	2		
Risbergsfältet	Norberg	100556	2		
Eskilbacksfältet	Norberg	100617	2		
Asfaltverk Lånsta	Sala	101539	2		X
ASSI avfallsugn klockargården	Skinnskatteberg	100034	2		
Setra Trävaror - Skinnskattebergs Såg	Skinnskatteberg	100016	2	X	

Swedlam, Mälarpoly (m.fl. namn)	Skinnskatteberg	100009	2		
Sediment Lien	Skinnskatteberg	100130	2		
ASSI industrieponi (Återbruket Skinnskatteberg)	Skinnskatteberg	182345	2	X	
Vätterskogatippen	Skinnskatteberg	100035	2		
Ruukki Sweden AB	Surahammar	100156	2	X	X
Surahammars Bruk AB	Surahammar	100186	2	X	
Surahammars Bruks såg samt slamlaguner fr bruket	Surahammar	100161	2		
Schaktmassetipp Ramnäs	Surahammar	100244	2		
Östersjön-Sediment	Surahammar	100242	2		
Surahammars varv	Surahammar	100225	2		
Ramnäs bruks byggavfallstipp	Surahammar	100154	2		
Ramnäs värmebehandling	Surahammar	100151	2		
HVG-stationen	Västerås	182391	2	X	
Westinghouse Electric Sweden AB, Bränslefabriken	Västerås	100674	2	X	
Westinghouse Electric Sweden AB, Tegnér	Västerås	178568	2	X	
Västerås Hamn (västra hamnen)	Västerås	100680	2	X	
Västerås Kraftvärmeverk	Västerås	100678	2	X	
Mälarenergis berggrum	Västerås	175986	2		X
Sediment Östra hamnen	Västerås	101180	2		
Återbruket Ångsgärdet	Västerås	100935	2	X	
Sediment Kraftverkskanalen/ Lillåudden	Västerås	101170	2		X
Västerås Flygplats	Västerås	100835	2	X	
Gryta deponi gammal	Västerås	100661	2		

Bilaga 6 Vattenskyddsområden inom Västmanlands län

Namn	Kommun	Beslutat	Gällande	Län	Beslutsmyndighet	Tillsynsmyndighet
Frösshammarsön (Hällarna)	Arboga	1982-02-28	1982-03-28	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Lungeråsen Götlunda	Arboga	1972-04-27	1972-05-25	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Åsbo Lunger	Arboga	1982-01-12	1982-02-09	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Hedkärra	Fagersta	1989-08-16	1989-09-13	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Viksviken/Jönsbacken	Fagersta	1992-05-26	1992-06-23	Dalarnas län, Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Myrbacken Ängelsberg	Fagersta	1989-08-16	1989-09-13	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Saxen	Fagersta, Smedjebacken	1989-08-16	1989-09-13	Västmanlands län, Dalarnas län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Hallstahammar/Kolbäck/Strömsholm (Näs)	Hallstahammar	1997-01-15	1997-05-01	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Hogsta Skottbacken	Kungsör	2011-04-06	2011-05-04	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Guttsta Kolsva	Köping	1993-11-19	1993-12-17	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Hedströmmen Kolsva	Köping	1998-01-30	1998-02-27	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Himmeta	Köping	2012-01-19	2012-02-27	Västmanlands län	Kommun	Kommun
Kölsta	Köping	2012-01-19	2012-02-27	Västmanlands län	Kommun	Kommun
Strö (Köpings tätort)	Köping	1998-01-30	1998-02-27	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Karbennings grundvattentäkt	Norberg	2003-12-15	2004-01-12	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Nötmarken Viggbo	Sala	1979-05-31	1979-06-28	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Tvärhandsbäcken Knipkällan	Sala	1967-10-12	1967-11-09	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Vallrum Sala	Sala, Västerås	1978-11-13	1978-12-11	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Lien Riddarhyttan	Skinnskatteberg	1975-10-09	1975-11-06	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Färna	Skinnskatteberg	2018-04-10	2018-04-13	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Rävsnäs	Surahammar	2011-01-24	2011-01-24	Västmanlands län	Kommun	Kommun

Namn	Kommun	Beslutat	Gällande	Län	Beslutsmyndighet	Tillsynsmyndighet
Virso-Ramnäs Seglingsberg (Fermansbo)	Surahammar	1970-11-26	1970-12-24	Västmanlands län	Domstol	Länsstyrelsen
Västerås stad	Västerås	2011-05-19	2011-06-16	Västmanlands län	Länsstyrelsen	Kommun

Ingår i Länsstyrelsens rapportserie
ISSN 0284 - 8813

Har du frågor eller önskar fler exemplar, kontakta
Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 Västerås

Tfn 010-224 90 00 | Fax 010-224 91 10 | E-post: vastmanland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastmanland